

**UCHWAŁA NR XXVI/135/16
RADY GMINY GŁÓWNO**

z dnia 15 grudnia 2016 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U.2016.446 j.t.; zm. poz. 1579), oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2016.575; zm. poz. 1583, poz. 1860) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 zgodnie z załącznikiem do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr IV/19/15 z dnia 4 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2016.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady
Gminy Głowno

Łukasz Łukasik

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/135/16

Rady Gminy Głowno

z dnia 15 grudnia 2016 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem w odniesieniu do dziecka. Dlatego jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompleksowa i obiektywna oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty

- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej /t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575; poz. 1583; poz. 1860/,
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /t.j. Dz.U. z 2016 r. poz.930 ze zm./,
- Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Głowno /Uchwała Nr XLVII/222/10 Rady Gminy Głowno z dnia 31 marca 2010 r./,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390/,
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi /Dz. U. z 2016 r. poz. 487 t.j./,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2016 r. poz. 224; poz.437/.

I. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie

Gmina Głowno jest gminą wiejską znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Głowna. Powierzchnia gminy Głowno wynosi ogółem 104,77 km². Gminę tworzy 31 jednostek pomocniczych (sołectw). Jak wynika z danych Urzędu Gminy, wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku obszar Gminy zamieszkuje 4813 mieszkańców, wśród których: 2396 stanowią kobiety, natomiast 2417 mężczyźni. Mieszkańcy gminy utrzymują się z rolnictwa i hodowli oraz z handlu i usług. Część mieszkańców pracuje poza miejscem zamieszkania.

W 2015 roku z różnych form świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie skorzystało łącznie 134 rodziny tj. 458 osób w rodzinach, co stanowi 9,52 % udziału osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy.

Rodziny objęte pomocą GOPS w Głownie w latach 2014 -2015 z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

Rodziny		Rodziny z dziećmi						
Rok	Ogółem	Ogółem liczba osób	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci i więcej
2014	133	435	19	33	24	9	4	3
2015	134	458	20	40	21	15	3	2

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie

Powody przyznania pomocy	2014 rok		2015 rok		2016 rok I półrocze	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	10	28	8	26	3	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	27	159	29	163	20	115
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	65	222	52	178	30	89
Bezdomność	3	5	1	1	0	0
Niepełnosprawność	26	59	24	52	23	43
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	2	6	9	32	1	2
Alkoholizm	1	3	1	4	1	2
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	38	105	34	113	23	91
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	7	20	7	21	3	8
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	4	2	2	0	0

II. Cel główny

Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Głowno.

III. Cele szczegółowe

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

- a) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w formie jednego gorącego posiłku na terenie placówek oświatowych,
- b) udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych na zakup żywności i pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych,
- c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (m. in. kontakt z punktami szczepień, lekarzami rodzinnymi i pediatrą),
- d) zapewnienie pomocy w formie pracy socjalnej, pomocy materialnej rodzinom znajdującym się w potrzebie,
- e) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- f) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

2. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną,
- b) organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem,
- c) organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców,
- d) organizacja porad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy instytucji i organizacji,
- e) ustawiczne doskonalenie umiejętności zawodowe pracowników socjalnych, asystentów rodzin poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych.

3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży:

- a) monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- b) udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- c) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- d) wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka.

4. Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych:

- a) profilaktyka poprzez edukację oraz wczesna interwencja w rodzinach zagrożonych uzależnieniami,
- b) integracja działań w ramach Programów, a przyjętych do realizacji w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Głowno oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

5. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych:

- a) koordynacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży,

- b) edukacja służb społecznych w zakresie wykorzystania metody pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny,
- c) dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne,
- d) tworzenie rejestru dzieci zagrożonych umieszczeniem w zastępczych formach opieki.

IV. Adresaci programu

Rodziny wychowujące dzieci, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych na terenie Gminy Głowno oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

V. Zasoby

Na terenie Gminy Głowno w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodzinom powinny włączyć się:

- placówki oświatowe,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Głownie,
- Komenda Policji w Głownie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Głowno,
- Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu Zespół CAZ – Głowno,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe,
- parafie.

VI. Realizacja Programu

Koordinowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie. Program realizowany będzie na terenie Gminy Głowno w latach 2017 – 2019. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji.

W działaniach profilaktycznych na rzecz rodzin wychowujących dzieci należy szczególną rolę przypisać organizacjom pozarządowym oraz kościelnym. Tak rozumiany program stanowić będzie pełne i kompleksowe ujęcie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

VII. Efekty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji kryzysowych,

- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VIII. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Głowno, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Dodatkowo sporządzane będą również sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które przekazane zostaną wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.